

2024-09-06

**Forskningsrådet
Protokoll 2024:7
Sammanträde 2024-09-06**

Närvarande:

Ledamöter

Marie Arsenian-Henriksson, ordförande, KI
Olof Akre, ordförande, Region Stockholm
Catarina Almqvist Malmros, KI
Erika Franzén, KI
Johan Askling, KI, §§4-15
Johan Franck, Region Stockholm
Tomas Jernberg, KI, §§5-15
Yvonne Wengström, Region Stockholm
Maria Belikova, MF-representant

Handläggare

Viktoria Svensson, KI
Kristin Blidberg, Region Stockholm

Förhinder:

Ledamöter

Johannes Blom, Region Stockholm
Li Felländer-Tsai, Region Stockholm
Mattie Salim, ST-representant

§ 1 Mötets öppnande.

Olof Akre öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

§ 2 Beslut om justeringsperson

Marie Arsenian-Henriksson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3 Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns och läggs till handlingarna.

§ 4 Anmälan av föregående protokoll

Catarina Almqvist Malmros ber att det i protokollet från den 6 juni 2024 noteras att hon inte deltog i beslutet om beviljande av medel i utlysningen av högre kliniska forskartjänster. Med detta tillägg läggs protokollet från sammanträdet den 6 juni 2024 till handlingarna.

§ 5 Information om satsning primärvården

Jeanette Westman, verksamhetschef Akademiskt Primärvårdscentrum, informerar om arbetet med satsningen på att stärka FoU i primärvården. Forskningsrådet avsatte 5,3 mkr i budget 2024 till uppdraget att stärka den kliniska forskningen i primärvården. Medlen har fördelats till APC, SLSO som utlyst medel 3 mkr i projektmedel och forskartjänster till doktorander och forskare med klinisk anställning i primärvården. Vidare har 1,9 mkr avsatts till finansiering av en prövningsenhet som också erbjuder forskningsstöd så som forskningssjuksköterskor och regulatoriskt stöd samt finansierat adjungeringar av lektorer och professorer. Man har också haft dialog med kontaktgrupp för satsningen som utsågs av forskningsrådet den 12 december 2023.

Jeanette Westman informerar också om att Region Stockholms ambition är att primärvårdens andel av hälso- och sjukvårdsbudgeten ska vara 25 procent 2030, parallellt utvecklas primärvården och blir alltmer digital och specialiserad. Redan idag har primärvården cirka 5,5 miljoner patientbesök årligen. Samtidigt är KI:s representation i primärvården svag med två lektorer i allmänmedicin, en professor i fysioterapi, en professor i arbetsterapi och en nyinrättad professur i kardiovaskulär prevention.

Forskningsrådet tackar för presentationen och diskussion följer. Bland annat diskuteras infrastruktur för provtagning av forskningsprover, behov av förenade anställningar och möjligheten att utveckla forskningssamarbeten inom till exempel barnsjukvård.

Avslutningsvis konstaterar Tomas Jernberg som ingår i kontaktgruppen för satsningen att dialogen fungerat utmärkt.

§ 6 Information och diskussion om utfall av enkät till FoUU-grupperna och vidare hantering

Viktoria Svensson informerar om utfallet av den enkät avseende användningen av FoUU-medel som forskningsrådet skickat ut till FoUU-grupperna. Syftet med enkäten var samla in information om vilka principer som respektive FoUU-grupp använder för att fördela ALF/FoU-medel för klinisk forskning, för att spridas och kunna användas som information och inspiration till alla FoUU-grupper. Resultaten visar bland annat att medlen i stor utsträckning används för att finansiera forskningstid, men också driftskostnader och hyreskostnader. Flertalet FoUU-grupper avsätter också någon del av medlen för gemensamma kostnader och satsningar. Det är också tydligt att FoUU-gruppernas förutsättningar påverkar

hur medel fördelas. I större FoUU-grupper (fler kliniska specialiteter och fler forskargrupper) är det vanligare att medel fördelas ut till forskargrupper eller kliniska specialiteter medan FoUU-grupper med mindre externa medel i högre utsträckning använder medel till gemensamma satsningar. FoUU-kommittéernas fördelning av medel till centrala satsningar respektive till FoUU-grupper har också samlats in och sammanställts.

Diskussion följer. Forskningsrådet betonar att det är angeläget att ALF-avtalets principer följs, vidare lyfts betydelsen av transparenta processer och beslut. Forskningsrådet lyfter också vikten av möjligheten för FoUU-grupperna att anpassa och utforma användningen av medlen utifrån sina lokala förutsättningar. Forskningsrådet enas om att den sammanställda rapporten ska kommuniceras till både FoUU-kommittéerna och FoUU-grupperna och att ett informationsmaterial där bland annat ALF-avtalets principer lyfts ska tas fram.

§ 7 Information om tilldelning av projektmedel inom ALF Medicin och Forskning i nätverkssjukvården 2025

Kristin Blidberg informerar om utlysningarna av projektmedel inom ALF Medicin och Forskning i Nätverkssjukvården som genomförts under våren 2024. Totalt inkom 462 ansökningar till ALF Medicin varav 142 föreslås beviljas. Det innebär en något lägre beviljandegrad (31 procent) än de senaste åren (2023 var beviljandegraden 38 procent). Troligtvis beror denna nedgång på skiftet mot större andel fleråriga projekt. Beviljandegraden för män och kvinnor skiljer sig tydligt åt i några av prioriteringsgrupperna men för utlysningen totalt är beviljandegraden för kvinnor 30 procent och beviljandegraden för män 32 procent. I utlysningen Forskning i Nätverkssjukvården inkom 35 ansökningar varav 14 föreslås beviljas (40 procent). Sakkunniggruppen har förmedlat att förtydligandet av hur kriteriet *projektet stärker akademiseringen av primärvården* ska bedömas varit värdefullt i prioriteringsarbetet.

§ 8 Rapport från ALF task force

Erika Franzén informerar om slutredovisningen från den task force som har haft ledningsgruppens uppdrag att följa upp resultatet av Vetenskapsrådets utvärdering av den kliniska forskningen och Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvården. Task force har bestått av Clara Hellner, Elham Hedayati och Sebastian Gidlöf Brusell från Region Stockholm och Martin Bergö, Ewa Ehrenborg och Erika Franzén från KI. Task force har identifierat och beskrivit åtgärder inom sex prioriterade områden för fortsatt utveckling och uppföljning: tid för forskning, karriärvägar/karriärmiljö, pedagogisk kompetensmodell enligt universitetets direktiv, nationellt ansvar, omställning av vården och implementering samt stödstrukturer. Task force har också föreslagit ledningsgruppen att de får ett fortsatt uppdrag för att följa upp av vissa åtgärder, genomföra kommunikationsaktiviteter och för att påbörja förberedelser inför kommande utvärderingar.

§ 9 Beslut om att tillstyrka förslag till fördelning av driftstöd för core-faciliteter 2025–2028

Erika Franzén anmäler jäv och deltar inte i beslutet. Karin Dahlman-Wright föredrar ärendet. Forskningsrådet har tillsammans med infrastrukturnämnden, KI utlyst driftstöd för core-faciliteter 2025–2028. Utlysningen omfattar 117,7 mkr från KI och 26,7 mkr från forskningsrådet per år. KI och Region Stockholm/forskningsrådet har en gemensam process för att bedöma och bevilja ansökningar som leds från KI. Forskningsrådets medel i utlysningen går till core-faciliteter som har Region Stockholm som huvudman.

Totalt inkom 51 ansökningar (12 från Region Stockholm), varav 29 föreslås beviljas medel, av dessa är 4 core-faciliteter nya. Beviljandegraden är 57 procent totalt, 25 procent för faciliteter med Region Stockholm som huvudman. Förslaget till fördelning innebär också att 8 mkr fördelas till Medicinsk diagnostik, Karolinska Universitetssjukhuset för utveckling av biobankning främst i syfte att uppnå ett förbättrat flöde vid uttag av vävnader. Förslaget grundas på bedömningen att medel till biobankning inom Region Stockholm är prioriterat men att allokering av medel till enskilda faciliteter bäst sker lokalt. Vidare får fyra core-faciliteter avvecklingsstöd; Studieenheten Akademiskt Specialistcentrum (SLSO), Preklinisk Avbildnings Facilitet (PIF), Pathology Core Facility Karolinska (PCFK) och Biofabrication and Tissue Engineering Core Facility (KI). Ett antal ansökningar rörde stöd till kliniska prövningsenheter men även om kliniska prövningar bedöms som ett prioriterat område anses det ligga utanför den aktuella utlysningen.

Diskussion följer. Forskningsrådet diskuterar bland annat vikten av stöd till kliniska prövningar, det konstateras att det tas många initiativ inom området och att forskningsrådet kan behöva titta på frågan på ett samlat vis.

Forskningsrådet beslutar

- **att** tillstyrka förslaget på fördelning av driftstöd för core-faciliteter 2025–2028 enligt bilaga 1 samt
- **att** tillstyrka förslaget att ca 8 mnkr fördelas till Medicinsk diagnostik Karolinska för utveckling av biobankning, bilaga 2.

§ 10 Information om hur avbolagiseringen inom Region Stockholm påverkar hanteringen av EU-projekt

Olof Akre informerar om att den kommande avbolagiseringen av Södersjukhuset, Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus och S:t Eriks Ögonsjukhus bland annat påverkar hanteringen av EU-projekt inom Region Stockholm efter årsskiftet. Karolinska Universitetssjukhuset har ett Grants Office som redan idag stöttar hela regionen med EU-projekt, detta kommer dock att behöva formaliseras efter årsskiftet.

§ 11 Information om Vetenskapsrådets riktlinjer för användningen av AI-verktyg i ansökan om forskningsmedel och i bedömningen av ansökningar

Kristin Blidberg informerar om att Vetenskapsrådet tagit fram riktlinjer för ansvarsfull användning av generativ AI inom forskning och innovation. Riktlinjerna är samstämmiga med de riktlinjer som EU-kommissionen tillsammans med länderna inom European Research Area (ERA) och andra intressenter tagit fram. Dessa riktlinjer föreslås inkluderas i forskningsrådets kommande arbete med utlysningar av projektmedel och forskartjänster inför 2025.

§ 12 Information om postdoc-programmet

Viktoria Svensson informerar om arbetet med postdoc-programmet. En arbetsgrupp som leds av Magnus Nordenskjöld jobbar för närvarande med ramschemat och har börjat boka in föreläsare. De har också inlett rekrytering av mentorer till mentorsgrupper. Annons för både postdoc- och docentprogrammet har skickats ut, bland annat till FoUU-kommittéernas ordförande för vidare spridning i respektive organisation.

§ 13 Information från KI och Region Stockholm

Olof Akre informerar om att Christophe Pedroletti utsetts till ny sjukhusdirektör på Karolinska Universitetssjukhuset, han tillträder den 1 oktober 2024. Andreas Scheutz har utsetts till ny forsknings- och innovationsdirektör i Region Stockholm, han tillträder den 9

Forskningsrådet
Protokoll 2024:7

oktober. Samtidigt tillträder Johan Franck en nyinrättad tjänst som medicinsk forskningsdirektör i Region Stockholm.

§ 14 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälda.

§ 15 Anmälningssärenden

Protokoll från utbildningsrådets sammanträde den 19 juni 2024 samt ledningsgruppens sammanträde den 13 juni 2024 läggs till handlingarna.

Vid protokollet
Kristin Blidberg

Protokollet justeras

Olof Akre

Marie Arsenian-Henriksson